

Bulanık Kümeleme ve Diskriminant Analizi Yardımıyla İnsani Gelişmişlik Endeksine Alternatif Bir Yaklaşım

Özet

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından 1990 yılından beri her yıl yayınlanan İnsani Gelişmişlik Endeksi ülkelerin bu anlamda bir değerlendirmesini yapmaktadır. Endeks yardımıyla ülkelerin gelişmişliklerine ait yıllık değişimler belirlenebilmekte ve ülkelerin kendi aralarındaki kıyaslamalar gerçekleştirilebilmektedir. Ancak endeksin hesaplanmasında kullanılan değişkenlere ve yöntemle ilişkin eleştirel yaklaşımlar günümüzde halen devam etmektedir.

Nida GÖKÇE¹
Hatice ÖZKOÇ²

Bu çalışmada Avrupa'da yer alan 38 ülkenin gelişmişlik düzeylerini incelemek amacıyla kümeleme analizi ve diskriminant analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Elde edilen gelişmişlik gruplarına ilişkin diskriminant fonksiyonu oluşturulmuş ve fonksiyondaki önemli göstergeler belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *İnsani Gelişmişlik Endeksi, Klasik ve Bulanık Kümeleme, Diskriminant Analizi*

An Alternative Approach of Human Development Index Using Fuzzy Clustering and Discriminant Analysis

Abstract

Human Development Index, published by United Nations Development Program since 1990, evaluates countries in this sense. In can be determined annual changes of countries development by index and can be carried out comparisons among countries. But, it has been already gone on critical approaches concerning dimensions and methods during calculating of index nowadays.

In this study, cluster analysis and discriminant analysis techniques were used aiming at examination of developing levels of 38 countries in Europe. It was made discriminant function related to obtained development groups and important indicators were determined in function.

Keywords: *Human Development Index, cluster analysis, discriminant analysis*

¹ Dr., Muğla Üniversitesi, İstatistik Bölümü, nidadogkce@yahoo.com

² Dr., Muğla Üniversitesi, İstatistik Bölümü, hatice.ozkoc@mu.edu.tr